

Aonad A1 Topaic 1

15 d leathan agus d caol
Foghraíocht

1

An Foghraíocht
d leathan agus d caol

Le múineadh

Fuaimniú an d leathan agus d caol

2

An Foghraíocht
d leathan agus d caol

Éistigí le **Cuid B** den chomhad fuaime

3

An Fhograíocht *d leathan agus d caol*

Éistigí le **Cuid B** den chomhad fuaime

4

Fuaimniú *d leathan agus d caol*

Cad is ainm duit?

Clár is ainm dom.

Cad is ainm don duine sin?

Diarmuid is ainm dó.

A dó, a náid agus a hocht, sin a deich.

5

Fuaimniú *d leathan agus d caol*

Cad is ainm duit?

Clár is ainm dom.

Cad is ainm don duine sin?

Diarmuid is ainm dó.

A dó, a náid agus a hocht, sin a deich.

6

An Fhoghraíocht d leathan agus d caol

Cloisfidh tú na habairtí agus na ceisteanna seo a leanas. Nuair a chloiseann tú **d caol** cuir líne faoi. Nuair a chloiseann tú **d leathan**

Mar shampla: 1. **Dia duit.**

1. Dia duit!
2. Dia is Muire duit!
3. Cad is ainm duit?
4. Clár is ainm dom.
5. Cad is ainm don duine sin?
6. Diarmuid is ainm dó.
7. A dó, a náid agus a hocht, sin a deich.

7

An Fhoghraíocht d leathan agus d caol

Cloisfidh tú na habairtí agus na ceisteanna seo a leanas. Nuair a chloiseann tú **d caol** cuir líne faoi. Nuair a chloiseann tú **d leathan**

Mar shampla: 1. **Dia duit.**

1. Dia duit!
2. Dia is Muire duit!
3. Cad is ainm duit?
4. Clár is ainm dom.
5. Cad is ainm don duine sin?
6. Diarmuid is ainm dó.
7. A dó, a náid agus a hocht, sin a deich.

8

Fuaimniú d leathan agus d caol

- **Dia duit!**
- **Dia is Muire duit!**
- **Cad is ainm duit?**
- **Clár is ainm dom.**
- **Cad is ainm don duine sin?**
- **Diarmuid is ainm dó.**
- **A dó, a náid agus a hocht, sin a deich.**

9

d leathan agus d caol

- Broad – tip of tongue pressed against the upper teeth
 - dúnta (closed)
 - doras (door)
- Slender – it is against the gum behind the teeth
 - dea (good, well)
 - deoch (drink)
- In some areas slender *d* sounds like an English *j*
- Ulster Dia = jeea
- Connaught Dia = jeea
- Munster Dia = deea

10

d leathan agus d caol

- Most importantly be aware and be listening for the slender and broad sounds
- Be aware of dialectic differences
- As you become more familiar it will become easier
- Use the *Pronunciation* section of Teanglann.ie as a resource, all three canúintí are featured

11

An Fhograíocht ***d leathan agus d caol***

Le múineadh

Fuaimniú an *d leathan agus d caol*

12